

göra, samt med intyg deröfver från socknenämnd eller godemän under den förelagda tiden till domhafvanden inkomma.

Skulle förmyndare icke åtylda föreläggandet, må vitet höjas efter omständigheterna.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1871.

J. Samuelsson.

N:o 62.

Af Herr Magnus Svensson från Skaraborgs län: Om ändring i och tillägg till 3 § af Kongl. Förordningen den 26 Oktober 1866, angående försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker.

Det finnes ingen svensk lag, som gäckas så öppet, oförsynt och ostraffadt, som lagen om villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker. Förbrytelserna emot och kringgåendet af denna lag äro så talrika, och verka så fördorfligt på landbefolkningen, att en representant, som på närmare håll iakttagit det härigenom åstadkomna onda, ej kan underlåta att offlåtigen yrka på en förändring, egnad att slutligen härpå göra en ända, äfven om han skulle erfara att hans yrkanden till en början skulle möta benägenhet att undanskjuta frågan. Motioner hafva i denna riktning förut blifvit väckta, men andra ärenden hafva då så tagit representationens intressen i anspråk, att man icke kommit sig för med genomförandet af den erforderliga reformen i detta afseende. 1868 års Bevillnings-Utskott affärdade de väckta motioner, som afsågo att förhindra kringgåendet af denna lag, med det tillkännagifvande, att aktningen för lagarne ej vore att söka i svårare straffbestämmelser, utan endast torde kunna vinnas i den mån befolkningen framskrider i odling och hyfsning. Emellertid förhindrar man med dylika fraser icke skada- och förargelseväckande sedvanor, som under skydd af en ofullständig lag fått inrota sig, icke heller uppfostrar man dermed laglydiga medborgare. Skall man vänta till dess "odling och hyfsning" öfverallt afskaffat störandena af god ordning, då kan man uppgifva all förhoppning om grundlig förbättring, och då vore ju conse-

qvant alla lagar öfverflödiga. Den lag, som är uppenbart bristfällig, bör ändras, och detta kan, i nu ifrågavarande fall, ske genom ett enkelt tillägg på några rader till en enda paragraf.

Jag behöfver troligen blott nämna det så mycket sedeförderf, ja brott betydande ordet "salning", för att alla skola medgifva, att den brist i bränvinsförsäljningsförordningen, som frankallat hvad med detta ord åsyftas, är denna författnings svagaste punkt. Så välsignelserika denna författnings verkningar än för öfrigt varit, hafva dock de antydda bristerna verkat derhän, att författningen på flera ställen endast kvarstår såsom en död bokstaf, som beqvämigen kringgås.

Salningen tillgår på följande sätt. Någon person erbjuder sig vid tillfälle, då folksamlingar ega rum, att till dem som så önska anskaffa det quantum bränvin de kunna vilja köpa, antecknar deras namn, huru mycket penningar de erlagt och det quantum som derfor kan erhållas mottager deras kärl, och beger sig med dem till det ställe der bränvin i parti erhålles, köper 15 kannor eller derutöfver samt utdelar derefter till de sammankallade "salarne" den quantitet, för hvilken de betalt. Detta kan ske och sker midt under ögonen på rättvisans handhafvare, hvilka nödgas under tystnad åse denna öppet bedrifna nya krogrörelse, utan att kunna förhindra densamma. "Ansvaringen" och "salarne" veta att de kunna strafflöst bedrifva sitt ofog, enär flere sådana "ansvaringar" som vid Häradsrätten blifvit dömda, hafva i Högsta Domstolen blifvit frikända, såsom varande blott "kommissionärer." Vid jernvägsstationer, marknader, auktioner och andra större folksamlingar är isynnerhet detta sätt att eludera lagen vanligt. Finnes ej bränvinshandel i närheten, så får ansvaringen några mil på jernväg, der så ske kan, till en plats, der han kan få de medhafda kärlen fyllda. Från en jernvägsstation i min hembygd reste nästan dagligen en sådan ansvaring till närmaste stad och återkom snart med ett parti bränvin, som fördelades mellan "salarne." Sedan bränvin numera finnes att i större quantiteter köpa på platsen, ser man personer, hvilka vilja köpa bränvin, ofta flera timmar, kanske en half dag, drifva omkring derstädes, väntande på att så många skola samlas, att de kunna *tillsammans* köpa det tillåtna quantum af 15 kannor. En god del af arbetsdagen är förspild, ömsesidig traktering börjar, den återstående delen af dagen förspilles också, slagsmål och oordningar uppstå, störande och ofta vådliga för de fredälskande på platsen boende eller der passerande. Huru många brott skola ännu begås till följd af dylik "salning," innan densamma förhindras?

Men icke nog med förenämnda onda; "salningen" demoraliserar äfven folket på annat sätt. Den är nemligen så uppenbart stridande mot hela andan i bränvinsförsäljningslagen, att de salande sjelfve och deras biträden känna med sig att de icke handla alldeles rätt, men begäret efter rusdrycken å ena sidan och efter vinst å den andra äro så starka, att de öfverrösta de bättre känslor, som åtminstone till en början göra sina inkast mot sådan handel.

Det är alldeles tydligt, att, om icke nu omförmälda kringgående af lagen förbjudes, vi i det närmaste hafva återkommit till samma punkt som då bränvinsförsäljningen var fri; och ingen vän af ordning och skick kan likgiltigt åse ett så betänkligt tillbakaskridande. Jag hyser ock de förhoppningar, att ett nytt vädjande till svenska folkets ombud om, att en gräns för omförmälde skamliga eluderande af lagen må sättas, ej skall vara förgäfvets.

Jag tillåter mig alltså föreslå, att Riksdagen må för sin del besluta:

att i 3 § af nu gällande Kongl. Förordning af den 26 Oktober 1866 om försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker må,

efter orden "mellan flere köpare" tilläggas orden: "af säljaren eller med hans vetskap;" samt

att till samma § göres följande tillägg:

Den, som för annan person uppköper bränvin, eller annan bränd eller distillerad spirituös dryck, i mindre mängd än 15 kannor, äfven om flera sådana smärre, på en gång inköpta partier skulle tillsammans uppgå till 15 kannor eller deröfver, stånde, derest han detsamma inköper å plats, der minuthandel med spirituösa drycker icke är tillåten, samma ansvar, som för olöflig minuterung och utskänkning stadgad är.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1871.

Magnus Svensson,
från Skaraborgs län.

N:o 63.

Af Herr Friherre John Ericson: Om eftergift af Kronans rätt till danaarf efter aflidna hustru A. M. Bergstedt, född Reis.

Inom Gärdhems kommun i Wäne härad af Elfsborgs län afled år 1863 förre Klockaren C. P. Bergstedt, efterlemnande behållna tillgångar, uppgående till 1,029 R:dr 50 öre R:mt, häruti inbegripet Bergstedts redan år 1860 aflidna makas, A. M. Reis, qvarlätenskap, af hvilken Bergstedt, enligt makarne emellan upprättadt testamente, varit till sin död i besittning. Som Bergstedt och hans hustru allt sedan 1845 varit i åtnjutande af understöd från socknen, — hvilket understöd af grannlaggenhet för en gammal oförvitlig skollärare icke kallats fattigunderstöd, men som i sjelfva verket varit ett sådant, — så hade sannolikt kommunen kunnat göra lagliga anspråk på makarne Bergstedts hela qvarlätenskap. Sådant anspråk har icke i vederbörlig tid framstälts beträffande Bergstedts andel i förmögenheten, utan har den fått stiftas mellan släktingarne, men då hustru Bergstedt, enligt hvad visadt blifvit, icke eger några arvingar och hennes andel, 410 R:dr 8 öre R:mt, af gemensamma förmögenheten således skulle såsom danaarf tillfalla Kongl. Maj:t och Kronan, hvarom anspråk nu väckts af Kongl. Kammar-kollegii Advokat-fiskals-